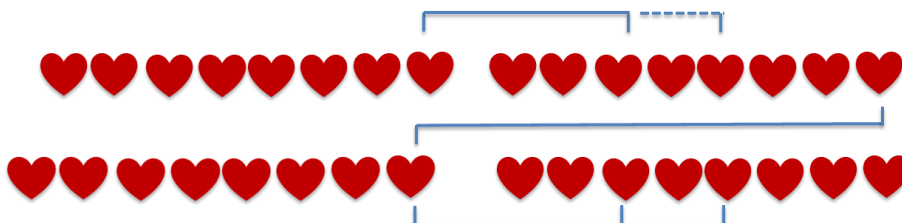

ใบความรู้ เรื่อง กลอนสุภาพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประสิทธิภาพงานสามัคคี
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แผนผังกลอนสุภาพ

ตัวอย่างคำประพันธ์

กลอนสุภาพพยางค์มีกำหนด	กลอนหนึ่งบทสี่วรรคครองอักษร
วรรคละแปดพยางค์นับสุนทร	อาจยิ่งหย่อนเจ็ดหรือเก้าเข้าหลักการ
ห้าแห่งคำคล้องจองต้องสัมผัส	สลับจัดรับรองส่งประสงคส์मान
เสียงสูงต่ำต้องเรียงเรียงโบราณ	เป็นกลอนกานท์ครบครันฉนั้นนี้เอย

กลอน เป็นบทร้อยกรองประเภทหนึ่งที่มีความแตกต่างจากความเรียงร้อยแก้ว เนื่องด้วยมีการบังคับ
 คณะหรือจำนวนบท จำนวนบาท จำนวนคำภายในวรรค รวมถึงสัมผัสและเสียงวรรณยุกต์

ลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ

คณะ บทหนึ่งมี ๒ คำกลอน หรือ ๔ วรรค วรรคหนึ่งๆ มี ๗ - ๙ คำ ส่วนมากนิยมให้มี ๘ คำ

แต่ละวรรคมีชื่อดังนี้

วรรคที่ ๑	ชื่อ	วรรคสดับหรือสลับ	
วรรคที่ ๒	ชื่อ	วรรครับ	
วรรคที่ ๓	ชื่อ	วรรครอง	
วรรคที่ ๔	ชื่อ	วรรคส่ง	
วรรคสดับ และ วรรครับ		เรียกว่า	บาทเอก
วรรครอง และ วรรคส่ง		เรียกว่า	บาทโท

สัมผัสของกลอนสุภาพ

หมายถึง คำคล้องจองกัน ซึ่งการใช้คำสัมผัสจะช่วยทำให้บทหรือกรอนมีท่วงทำนองเสียงที่ร้อยเรียง
เกี่ยวเนื่อง สัมผัสแบ่งออกเป็น

สัมผัสใน เป็นสัมผัสที่อยู่ภายในวรรค ช่วยทำให้บทหรือกรอนมีความไพเราะ แต่ไม่ถือเป็นข้อบังคับ
สัมผัสในมีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร

สัมผัสนอก เป็นสัมผัสระหว่างวรรคและระหว่างบท โดยคำที่บังคับจะมีสัมผัสสระคล้องจองกัน ถือเป็นสัมผัสบังคับ

เสียงวรรณยุกต์ การเขียนกลอนให้ไพเราะ ควรคำนึงถึงเสียงวรรณยุกต์ในคำสุดท้ายของแต่ละวรรค
ตามความนิยมนดังนี้

วรรคสดับหรือวรรคสลับ ใช้เสียงวรรณยุกต์ได้ทุกเสียง เสียงที่ถือว่าไพเราะน้อยคือ เสียงสามัญ

วรรครับเสียงโท ไม่ควรใช้เสียงสามัญ ,นิยมใช้เสียงจัตวา หรือ เสียงเอก

วรรครองนิยมเสียงสามัญ ไม่ควรใช้เสียงจัตวา

วรรคส่ง นิยมเสียงสามัญ ไม่ควรใช้เสียงจัตวา

